

Polítiques i Administració Territorials

Codi: 104259

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	3	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Asunción Blanco Romero

Correu electrònic: Asuncion.Blanco@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Antoni Ramón Riba

Prerequisits

Cap específicament, només tenir una idea general del que està succeint avui en dia. En altres paraules, tenir una mica d'antecedents generals i seguir mínimament les notícies.

Objectius

L'assignatura té per objectiu oferir a l'alumnat una introducció i coneixements bàsics sobre les relacions entre política i institucions, per un costat, i territori, per l'altre.

Els objectius de la matèria consisteixen en conèixer els elements bàsics que configuren els governs locals: principis normatius, estructures, actors i agenda de polítiques per tal d'assolir la capacitat d'analitzar amb visió crítica i ben fonamentada la realitat del govern local especialment a Catalunya, però també estudiant casos del conjunt d'Espanya i d'altres països de la Unió Europea. Es tractarà de plantejar i analitzar alternatives de futur a partir dels debats actuals.

L'assignatura, té una relació estreta amb "Polítiques urbanes: habitatge, barris i mobilitat". Els coneixements i competències que s'hi adquireixen es consideren imprescindibles per a la formació i la futura executòria professional de l'alumnat. D'aquí que tingui el caràcter d'assignatura obligatòria.

Competències

- Introduir els aspectes teòrics i aplicats de les principals polítiques territorials, ambientals i urbanes en la pràctica professional.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i valorar críticament el funcionament de les institucions polítiques dels diferents nivells de l'administració.
2. Descriure els principals conceptes en l'àmbit d'estudi de les relacions entre la política i la societat a Espanya i Catalunya.
3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
4. Utilitzar el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.

Continguts

BLOC 1. Introducció a l'estudi de la política i l'administració

Tema 1. Política, poder i territori

- La qüestió del poder
- Definició relacional del poder
- Les formes de poder: econòmic, ideològic, polític
- La política com a forma de poder

Tema 2. La qüestió de l'Estat

- Aproximacions a l'estudi de l'Estat
- L'Estat com a organització del poder polític
- Funcions de l'Estat
- Estat, societat civil i poder econòmic
- L'Estat, els grups i els actors socials

BLOC 2. Introducció al govern del territori

Tema 3. El territori en el govern multinivell

- Introducció al govern multinivell: UE, Estat, Comunitats Autònomes i ens locals, relacions i competències.
- La qüestió metropolitana i la superació dels límits administratius pel procés d'urbanització.
- El principi de subsidiarietat: les ciutats com a actor a la UE, a l'Estat i a les CCAA.
- El principi d'autonomia local: definició i implicacions.

Tema 4. Els recursos locals

- Els principis bàsics: autonomia, solidaritat i suficiència
- Els ingressos locals: tributs, taxes, transferències i patrimoni
- La inversió i la despesa local
- Recursos i territori: el problema de la perequació fiscal

Tema 5. L'Estat del benestar i govern del territori

- Orígens i evolució.
- Models comparats.
- Els governs locals en el marc de l'Estat del Benestar.
- L'Estat del Benestar a Espanya i els impactes de la crisi econòmica.

Tema 6. Els sistemes electorals

- Definició i funcions del sistema electoral:

- Els elements del sistema electoral: cos electoral, circumscripció, assignació, fórmula i barrera mínima.
- Els models de sistema electoral: sistemes majoritaris i proporcionals
- Sistemes electorals i problemàtiques territorials

BLOC 3. Política i govern local

Tema 7. Les raons del Govern Local: territori, autonomia i democràcia en perspectiva comparada

- Fonaments teòrics del govern local.
- Models de govern local a Europa en perspectiva comparada.
- Ciutats i territoris en un context global-local i de govern multinivell. El dret a la ciutat.
- La dicotomia rural-urbà i la governança metropolitana.

Tema 8. Política i govern local

- Les regles del joc de la democràcia local: Sistema electoral i formació de govern.
- El mapa d'actors polítics locals.
- L'urbanisme i la política local
- Nou municipalisme i dinàmiques de canvi en l'arena política local.

Tema 9. Els ens locals a Catalunya

- El debat sobre l'organització territorial dels poders públics a Catalunya: orígens i desenvolupament
- Administració local de Catalunya: Diputacions, Consells Comarcals, Àrees Metropolitanas i Ajuntaments.
- Atribucions i competències dels municipis.
- Finançament, elaboració i execució del pressupost.
- Els sistemes de control intern i extern.

Tema 10. Innovació i participació al govern local

- Transparència administrativa i govern obert.
- Gestió de xarxes en el sector públic. Gestió col·laborativa.
- Democràcia participativa en l'àmbit local.
- Innovació social i Gestió de béns comuns.
- Evolució de l'administració electrònica.
- Conflictes d'interès, ètica i administració pública.
- Digitalització i informació territorial en les administracions públiques.

Metodologia

Activitats dirigides: sessions presencials per explicar el temari i per a la revisió a l'aula dels exercicis efectuats al llarg del curs.

Activitats supervisades: revisió dels exercicis proposats com a eina d'avaluació i que estaran disponibles a la plataforma virtual de l'assignatura.

Activitats autònomes: tot allò que caldria fer per compte de l'estudiantat de cara a la preparació de l'assignatura. Inclou la consulta de material divers (articles, informes, etc.) disponible a la plataforma virtual de l'assignatura, així com també de bibliografia especialitzada, tant la més general com la que incidentalment es vagi citant. Com es podrà comprovar, el docent no segueix cap manual, malgrat haver-n'hi diversos d'excel·lents en el mercat. Es podrà fer servir qualsevol material adequat, com per exemple, articles de diari, de revistes de premsa, etc.

En aquesta assignatura, no es permetrà un ús sexista del llenguatge en les contribucions orals i escrites de l'estudiantat

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	27	1,08	2, 4
Presentació pública de temes	8	0,32	3
Seminaris de discussió de textos i casos	10	0,4	1
Tipus: Supervisades			
Tutoria: tutories individuals i grupals de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment de la matèria.	5	0,2	2, 4
Tipus: Autònomes			
Elaboració del tema a presentar y dels treballs escrits de seminari.	20	0,8	1, 3
Estudi sobre els continguts teòrics.	20	0,8	3
Lectura individual comprensiva de textos	23	0,92	1

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es compon de les següents activitats d'avaluació:

- Examen final: 30% de la nota final.
- 4 Petits informes escrits de seminari sobre lectures i casos (en grups de 3-4 persones): 40% de la nota final.
- Preparació d'un dels 10 temes del curs (en grups de 3-4 persones): 20%
- Presentació oral del tema treballat: 10% de la nota final.

Les activitats pràctiques tenen un caràcter optatiu (però no es podran recuperar si no s'han presentat).

Requisits per a l'avaluació (1ª convocatòria):

Obtenir a la prova escrita una nota mínima de 5, per tal de fer promig amb les altres parts de l'avaluació.

En cas de no complir aquest requisit, aquesta nota no podrà ser compensada amb una altra i caldrà presentar-se a la recuperació.

No hi ha obligació d'una puntuació mínima en les pràctiques i la que s'obtingui serà sumada a les altres per a la nota final de l'assignatura. Això vol dir que poden no fer-se, amb el risc, però, que després la resta de notes no siguin suficients per superar l'assignatura. Cal tenir en compte que l'optativitat de les pràctiques té un "preu": s'han de lliurar dins el període establert (que s'anunciarà a inici de curs) i quan aquest hagi acabat no seran admeses.

Requisits per a la recuperació:

La no realització de la prova escrita comportarà que l'alumnat s'hagi de presentar a la recuperació. És a dir, malgrat la possibilitat "matemàtica" que l'estudiant aprovi havent lliurat les pràctiques i assistit a totes les sessions d'aula, no serà així sense dita prova.

En cas que no s'obtingui la nota mínima exigida a la prova escrita, la persona afectada caldrà que es presenti a la recuperació. La resta de notes es guardaran per a la qualificació final.

Pel que fa a les pràctiques, només s'acceptarà la recuperació (o millora de nota) d'una, sempre i quan s'hagi lliurat en el termini establert al llarg del semestre. És a dir, en el cas de les pràctiques, la reavaluació no implica poder lliurar-ne una que abans no s'hagi fet.

D'altra banda no es preveu cap altre mecanisme d'avaluació "alternatiu" (presentació d'un treball, ressenyes de lectures, etc.).

L'exposició oral no podrà ser reavaluada o recuperada.

Segons normativa de la UAB, per participar en el procés de recuperació s'ha d'haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura. Aquesta qualificació igualarà o superarà el 3,5. (Aquestes condicions s'adapten a la normativa sobre l'avaluació de la UAB en el l'Article 112 ter. La recuperació http://www.uab.cat/doc/Modificacio_normativa_academica_CG120717).

Consideració de "No Avaluable"

D'acord amb la Normativa Acadèmica aprovada, i modificada pel Consell de Govern en data del dia 19 de març de 2015, la consideració de NO AVALUABLE s'aplicarà a tot aquell estudiantat que no entregui la prova escrita, ni un mínim de dos de les altres evidències avaluatives.

La còpia o plagi de qualsevol activitat mereixerà la qualificació de suspès i no es podrà recuperar. La còpia o plagi de material, en qualsevol de les activitats, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o granpart del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Procediment de revisió de les qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, s'informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
4 Treballs escrits de seminari sobre lectures i casos	40%	20	0,8	1, 3
Examen final	30%	2	0,08	2, 4
Preparació escrita tema de curs	20%	10	0,4	1, 2, 3, 4
Presentació oral tema de curs	10%	5	0,2	3, 4

Bibliografia

La bibliografia obligatòria s'especificarà durant el curs, a través del Moodle.

Algunes referències interessants per al seguiment de el curs i els seminaris són:

Blanco, I., Gomà, R. (2002). *Gobiernos locales y redes participativas*. Barcelona: Ariel.

Blanco, I., Gomà, R. (2016). *El municipalisme del bé comú*. Barcelona: Icària.

Blanco, I., Gomà, R., Subirats, J. (2018). "El nuevo municipalismo. Derecho a la ciudad y comunes urbanos", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 20: 14-28.

Blanco, I., Nel-lo, O. (Eds.) (2018). *Barrios y Crisis. Crisis económica, segregación urbana e innovación social en Cataluña*. València: Ed. Tirant.

Blanco, I., Salazar, Y, Bianchi, I. (2019). "Urban governance and political change under a radical left government. The case of Barcelona", *Journal of Urban Affairs*. Published online.

Bonet, J., Ubasart, G. (2010). *Guia de Govern Local*. Barcelona: Icaria Editorial, Biblioteca de recursos veïnals. Disponible a: <http://auditoriabdn.files.wordpress.com/2012/12/guia-de-govern-local-catalc3a0.pdf>

Bonet, J., Ubasart, G. (2010). 1. El marc legislatiu de l'administració local, a Bonet, J., Ubasart, G. *Guia de Govern Local*, pp. 25-29. Barcelona: Icaria Editorial.

Brugué, Q.; Blanco, I.; Boada, J. (2014). "Entornes y motores para la innovación en las políticas públicas". *Revista del CLAD Reforma y Democracia*. 59. pp. 7-34.

Brugué, Q., Gomà, R. (Coord.) (1998) *Gobiernos Locales y Políticas Públicas*. Barcelona: Ariel. pp. 15-35.

Brugué, Q., Vallès, J.M. (2005): "New-Style Councils, New-Style Councillors: From Local Government to Local Governance"; *Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions* , Vol. 18, No. 2, pp. 197-226. (Versió en castellà també disponible).

Carroué, L. (2018). *Atlas de la mondialisation. Une seule Terre, des mondes*. Edit. Autrement

Chandler, J.: (2010): "A Rationale for Local Government"; *Local Government Studies*, 36:1, pp. 5-20.

Del Pino, E., Rubio, M. J. (Dir.). *Los Estados del Bienestar en la encrucijada. Políticas sociales en perspectiva comparada*. Madrid: Tecnos. Cap. 1.

Donat, C. (2017) "Els set reptes dels nous plans i polítiques locals d'habitatge", a DDAA, *Repensar la metropoli: noves claus per a un projecte col·lectiu*. Barcelona: IERMB-AMB.

Flint, C. & Taylor, P.J. (2018). *Political Geography. World-economy, natio-state and locality*. Seventh edition. Routledge.

Griggs, S., Sullivan, H., Blanco, I. (Guest Editors) (2014). "Explaining local governance through neoliberalism". *Urban Studies*, Special Edition, 51(15).

Kerley, R. J., Liddle, J. Dunning, P. (Eds.) *The Routledge Handbook of International Local Government*. London: Routledge.

Longo, F., Ysa T. (Eds.) (2007). *Els Escenaris de la Gestió Pública del Segle XXI*. Barcelona: EAPC.

Méndez, R. (2011). *El nuevo mapa geopolítico del mundo*. Tirant Lo Blanch

Observatorio Metropolitano (2014). *La apuesta municipalista. La democracia empieza por lo cercano*. Madrid: Traficantes de sueños. Cap. 3.

Potter, R.; Binnis, T.; Elliot, J.A. ; Nel, E. & Smith, D.W. (2018). *Geographies of Development. An introduction to development studies*. Fourth edition. Routledge.

Pradel, M. i García, M. (Coord.) (2018). *El momento de la ciudadanía. Innovación social y gobernanza urbana*. Barcelona: Catarata.

Ramió, C. (2019). Inteligencia artificial y Administración pública. Robots y humanos compartiendo el servicio público. Barcelona: Catarata.

Subirats, J. (2016). El poder de lo próximo. Las virtudes del municipalismo. Barcelona: Catarata.

Veríssimo, G. (2013). Elementos de geopolítica e geoestratégia. Edição Ler Devagar. Portugal.

Wollmann, H. (2004): "Local Government Reforms in Great Britain, Sweden, Germany and France: Between Multi-Function and Single-Purpose Organisations"; *Local Government Studies*, Vol.30, No.4, pp. 639-665.